

КЛАСИФІКАЦІЯ БУДІВЕЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗА СТУПЕНЕМ ЕКОЛОГІЧНОСТІ

Аврамчук І.Е.

Науковий керівник – Помазан М.Д., канд. техн. наук, доцент

Актуальність. Проблеми вичерпання природних ресурсів, руйнування середовища існування і зміни клімату обумовлюють необхідність впровадження технологій, які не завдають шкоди навколишньому світу, а існують з ним в гармонії та дозволять відновити порушений людиною баланс між біосферою і техносферою. У зв'язку з чим актуальна задача вибору більш екологічних будівельних технологій, для чого необхідно розробити відповідну класифікацію.

Наукова новизна. Запропоновано класифікацію «білих», «зелених», «коричневих», «чорних» будівельних технологій.

Мета. Розробити класифікацію будівельних технологій за ступенем екологічності.

Результати. Розглянемо три підходи сталого розвитку:

- *економоцентричний* (економічне зростання і розвиток);
- *соціоприродний* (баланс з навколишнім середовищем);
- *«зелений»* (синтез соціо-еколого-економічних підходів).

«Зелені» технології в ідеалі повинні мінімізувати забруднення навколишнього середовища і споживання природних ресурсів.

Класифікація будівельних технологій за ступенем екологічності:

- А – «білі» (екологічно чисті і безпечні, природоресурсовідповідно влючі, «ультразелені»);
- В – «зелені» (природоресурсозберігаючі);
- С – «коричневі» (марнотратні);
- D – «чорні» (ультрамарнотратні, надзвичайно брудні, руйнівні, екологічно наднебезпечними).

Висновки. Будівельні технології за ступенем екологічності запропоновано відносити до чотирьох класів, які називаються по аналогії з білим, зеленим, коричневим і чорним кольором.

ПРИДАТНІСТЬ ОСНОВНИХ КОНСТРУКЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ «ЗЕЛЕНИХ» БУДІВЕЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Киркач А.Р.

Науковий керівник – Помазан М.Д., канд. техн. наук, доцент

Актуальність. "Зелені" технології спрямовані на мінімізацію забруднення навколишнього середовища і споживання природних ресу-

рсів, що дуже актуально у зв'язку з глобальною екологічною і ресурсною кризою.

Наукова новизна. Обґрунтовано придатність основних конструкційних матеріалів для «зелених» технологій.

Мета. Проаналізувати основні конструкційні будівельні матеріали і вибрати найбільш відповідні для «зелених» технологій.

Результати. Порівнюємо особливості основних конструкційних будівельних матеріалів.

Сталеві конструкції характеризуються меншою (в 4–6 разів) масою в порівнянні з бетоном, меншими габаритами, кращою транспортельністю,

більш високою надійністю завдяки однорідності структури сталі, зручності кріплення до сталевих конструкцій різного устаткування і комунікацій, порівняльної легкості посилення, можливість скорочення термінів будівництва. До недоліків слід віднести схильність сталі впливу корозії і значно меншу вогнестійкість в порівнянні із залізобетонними конструкціями.

Конструкції з *алюмінію* мають меншу (в 2–3 рази) масу ніж у сталі внаслідок відносно більшої міцності, більш високу стійкість проти корозії, збереженні механічних властивостей при негативних температурах. Негативними аспектами є менший (в 3 рази) модуль пружності ніж у сталі, більш високий коефіцієнт температурного розширення, а також відносна складність виконання з'єднань.

Особливостями *збірного залізобетону* є зручність попередньої напруги елементів, можливість використання в заводських умовах з вібраційними методами ущільнення бетону ущільненнями методом прокатки, віброштамповування і центрифугування, економія лісоматеріалів, економія при будівництві в зимовий час року, зменшення трудомісткості на будівельному майданчику. А істотним недоліком є наявність стиків.

Монолітний залізобетон характеризується можливістю зниження витрати матеріалів за рахунок більш повного використання ресурсу нерозрізних систем, відсутністю стиків, менш жорсткої уніфікацією об'ємнопланувальних параметрів будівель і окремих конструкцій, можливістю економії на транспортні витрати.

Дерево володіє меншою (в 4–5 разів) масою в порівнянні з бетоном, легкостю обробки і монтажу, меншою теплопровідністю, кращими архітектурними та естетичними властивостями. Однак дерев'яні конструкції схильні до загивання і спаленості в умовах пожежі.

Клеєна деревина характеризується можливістю використання маломірних і низькосортних пиломатеріалів, можливістю створення еле-

ментів великої довжини, а також створення коробчатих, двотаврових та інших перерізів полегшеного типу, підвищеною вогнестійкістю, меншою трудомісткістю монтажу, більш високою якістю внаслідок виготовлення їх з висушених пиломатеріалів, меншу схильність до розтріскування і викривлення, більший у ряді випадків термін служби. До недоліків слід віднести те, що для виготовлення потрібні теплі приміщення для склеювання, ретельний контроль якості виготовлення на всіх стадіях, робітники високої кваліфікації і більш досконале керівництво виробництвом.

Висновки. Основні конструкційні будівельні матеріали в цілому придатні для «зелених» технологій і характеризуються своїми перевагами і недоліками, у зв'язку з чим неможливо здійснити однозначний вибір матеріалу безвідносно особливостей будівельного об'єкта, що і зумовлює напрям подальших досліджень.

РОЗРОБКА КРИТЕРІЮ ЕФЕКТИВНОСТІ «ЗЕЛЕНИХ» БУДІВЕЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Вернигора А.В.

Науковий керівник – Помазан М.Д., канд. техн. наук, доцент

Актуальність. «Зелені» технології повинні забезпечувати відновлення навколишнього середовища, максимізацію рівня життя людства і мінімізацію витрат ресурсів. Тут виникає питання про одиниці виміру, наприклад, екологічне благополуччя і рівень життя можна оцінювати за індексами екологічної ефективності та людського розвитку відповідно, а витрати ресурсів вимірювати в грошах. Однак, при вимірюванні вартості в грошах є відомі проблеми, пов'язані з інфляцією, цінами на енергоносії та вільним курсом валют. Тобто при одному курсі валют раціональні одні рішення, а при іншому принципово інші. Все це вносить нестійкість при визначенні раціональних рішень. Крім того, термін служби будинків становить 50–100 і більше років, що вимагає стійкості оптимального рішення в часі. Зазначені проблеми і визначають актуальність теми.

Наукова новизна. Запропоновано критерій ефективності «зелених» технологій.

Мета. Розробити критерій ефективності «зелених» будівельних технологій.

Результати. У фізиці універсальною валютою є енергія, тому доцільно оцінювати вартість не в грошах, а в енергії, наприклад, в кіловат-годинах, що дозволить істотно збільшити стійкість рішень в часі. При цьому слід розглядати весь життєвий цикл будівлі від проекту-